

Predstavujeme novú 100-eurovú a 200-eurovú bankovku

Dušan Rojek
Národná banka Slovenska

Nové bankovky 100 € a 200 € prídu spoločne do obehu dňa 28. mája 2019 a budú posledné v rámci druhej série nazvanej Európa, keďže Výkonná rada Európskej centrálnej banky rozhodla, že bankovky nominálnej hodnoty 500 € nebudú začlenené do série Európa. Existujúce bankovky 500 € však naďalej zostávajú zákonným platidlom.

Lícna a rubová strana novej bankovky 100 € série Európa

Lícna a rubová strana novej bankovky 200 € série Európa

Podobne ako pri predošlých nomináloch tejto série bude prevládajúcim symbolom nových bankoviek portrét Európy, postavy z gréckej mytológie, po ktorej je pomenovaný náš kontinent. Nové bankovky 100 € a 200 € obsahujú viacero nových a zdokonalených ochranných prvkov, ktorých účelom je sťažiť ich falšovanie, zabezpečiť ich integritu a zachovať ich dôveru u obyvateľov Európy.

Nové bankovky predstavujú prirodzený vývojový krok. Budú sa aj naďalej niesť v štýle epoch a slohov prvej série a budú mať rovnaké dominantné farby, ale vzhľadom na zdokonalenie ochranných prvkov pri nich došlo k miernym úpravám reliéfu. Vďaka tomu sú však ľahko rozpoznateľné od bankoviek prvej série.

Nové eurové bankovky vychádzajú z najnovších poznatkov v oblasti technológie výroby a spracovania bankoviek. Zdokonalené ochranné prvky poskytujú lepšiu ochranu proti falšovaniu. Bankovky série Európa sú zárukou, že euro zostá-

va dôveryhodným a bezpečným platobným prostriedkom.

Obe nové bankovky majú v obehu rôznu úlohu, pričom ich význam po ukončení emisie bankovky 500 € ešte stúpne. Hoci sa bankovka 200 € stala bankovkou s najvyšším nominálom série Európa, jej podiel je na kumulovanej čistej emisii v rámci Slovenskej republiky len 0,5 %. Služí obyvateľom skôr ako uchovávateľ hodnoty. V peňažnom obehu eurozóny ich bolo ku koncu februára 2019 spolu 258 miliónov kusov a tvorili približne 1 % počtu eurových bankoviek v obehu. Na druhej strane je bankovka 100 € s podielom 29,5 % z pohľadu čistej emisie najrozšírenejšou bankovkou v obehu na Slovensku, vydávajú ju bankomaty a okrem funkcie uchovávateľa hodnoty plní aj dôležitú transakčnú funkciu. Ku koncu februára 2019 ich v peňažnom obehu eurozóny bolo spolu 2,8 miliardy kusov. Eurové bankovky pritom nepoužívajú len rezidenti eurozóny. Euro je medzinárod-

nou menou, pričom nezanedbateľná časť obieha mimo eurozóny. Odhaduje sa, že približne 30 % eurových bankoviek emitovaných Eurosystémom sa používa mimo eurozóny.

Základný dizajn a súčasne hlavná (prevládajúca) farba oboch nových bankoviek sa v postate nezmenili. Šírka bankoviek zostala v porovnaní s prvou sériou rovnaká, zmenila sa však ich výška. Nová bankovka 100 € má rozmer 144 x 77 mm, bankovka 200 € 153 x 77 mm.

Hoci sa nové bankovky podobajú na prvú verziu vydanú v roku 2002, sú vynovené a vybavené niekoľkými novými a zdokonalenými ochrannými prvkami. Aj tieto bankovky majú vo vodoznaku a v holograme portrét Európy. Opäť je použité ako ochranný prvok aj okienko s portrétom v holografickom prúžku. Súčasťou holografického prúžku je aj nový ochranný prvok – satelitný hologram. Bankovky obsahujú aj zdokonalené smaragdové číslo, ktoré pri naklonení mení farbu zo smaragdovo-vozelenej na tmavomodrú a po novom obsahuje malé znaky € vo vnútri číselnej hodnoty.

Rovnako ako eurové bankovky prvej série, aj nové bankovky 100 € a 200 € sa budú dať veľmi ľahko overiť hmatom, pohľadom a naklonením. Obe nové bankovky majú identické ochranné prvky. Na overenie pravosti základných ochranných prvkov nie sú potrebné žiadne technické pomôcky.

OVERENIE HMATOM

Bankovkový papier

Bankovkový papier je vyrobený z bavlny a je pevný a pružný. Na rozdiel od bankoviek nižších nominálov série Európa nie je na papieri nános ochrannej vrstvy.

Hĺbkotlač

Pri pravom a ľavom okraji lícnej strany bankovky možno nahmatať vystupujúce krátke šikmé linky. Okrem toho sa v ľavej časti nachádza hĺbkotlačou vytlačený text „BCE ECB ELCB EZB EKP EKT ESB EKB BCE EBC 2019“ (skratky Európskej centrálnej banky v jazykoch krajín eurozóny). Hĺbkotlačou je vytlačený aj hlavný tlačový obrazec a veľké hodnotové číslo.

OVERENIE POHĽADOM

Okienko s portrétom

Na nových bankovkách je Európa zobrazená vďaka novej technológii vo vnútri samostatného „okienka s portrétom“ v holograme. Pri pohľade na bankovku proti svetlu sa okienko spriehľadní a objaví sa v ňom portrét Európy, viditeľný na oboch stranách bankovky.

Vodoznak s portrétom

Vodoznak je súčasťou bankovkového papiera. Tvorí ho tenší alebo hrubší papier na vybraných miestach a hra svetla a tieňa vytvára v priehľade proti svetlu plastický obraz portrétu. Tenšie časti sú svetlejšie, hrubšie sú tmavšie. Dominantným motí-

Hĺbkotlač na lícnej strane novej bankovky 200 €. Séria krátkych vystupujúcich čiarok uľahčuje identifikáciu bankovky najmä zrakovo hendikepovaným občanom.

Na bankovke je proti svetlu viditeľné priehľadné okienko, v ktorom sa zobrazuje portrét Európy.

Detail vodoznaku novej bankovky 100 €

vom vodoznaku je portrét Európy. Súčasťou vodoznaku je aj okno a nominálna hodnota bankovky.

Ochranný prúžok

V priehľade proti svetlu ochranný prúžok vyzerá ako tmavá čiara. V prúžku je bielym mikropísmom uvedený znak € a hodnota bankovky tak, aby sa oba znaky dali prečítať z lícnej aj rubovej strany.

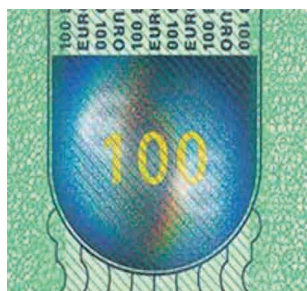
OVERENIE NAKLONENÍM

Holografický prúžok

Na lícnej strane bankovky je umiestnený holografický prúžok zložený zo štyroch častí. Pri naklonení (zmene uhla dopadu a odrazu svetla) sa v každej z týchto častí dynamicky mení iný obrazec plastickej dúhovej farby. Súčasťou holografického prúžku je aj okienko s portrétom a nový ochranný prvok – satelitný hologram.

Okienko s portrétom v holograme

Pri pohľade na bankovku proti svetlu sa okienko spriehľadní a objaví sa v ňom portrét Európy. Keď však bankovku nakloníte, na lícnej strane sa objaví znak € a okolo neho sa pohybujú linky dúhovej

Satelitný hologram novej bankovky 100 €

Vylepšené smaragdové číslo na novej 200 € bankovke

farby. Na rubovej strane sa v okienku objavia čísla nominálnej hodnoty dúhovej farby.

Satelitný hologram

Satelitný hologram sa nachádza v hornej časti holografického prúžku. Pri naklonení bankovky sa zobrazia drobné znaky €, ktoré sa pohybujú okolo čísla nominálnej hodnoty. Pod priamym svetlom sú tieto znaky zreteľnejšie.

Smaragdové hodnotové číslo

Charakteristickým ochranným prvkom novej série eurových bankoviek je smaragdové číslo. Trblietavé hodnotové číslo v ľavom dolnom rohu líčnej strany bankovky vytvára svetelný efekt, ktorý sa pohybuje nahor a nadol. Číslo zároveň mení farbu

zo smaragdovozelenej na tmavomodrú. Smaragdové číslo je na nových bankovkách 100 € a 200 € vylepšené o drobné znaky €, ktoré sú umiestnené vo vnútri čísla.

Ďalšie ochranné prvky na nových bankovkách 100 € a 200 € je možné overiť iba s pomocou vhodných technických pomôcok – lupy a zdroja ultrafialového či infračerveného svetla. Tieto ochranné prvky slúžia na overovanie pravosti bankoviek pokladníkmi. Zvláštnosťou novej série eurových bankoviek je sériové číslo bankovky, ktoré je umiestnené na rubovej strane bankovky. Vodorovné sériové číslo bankovky je vytlačené čiernou farbou – ide o kombináciu dvoch písmen a 10 číslic. Zvislé číslo je vytlačené hlavnou farbou bankovky danej nominálnej hodnoty a pozostáva z posledných šiestich číslic sériového čísla.

Všetky eurové bankovky boli navrhnuté a vyrobené tak, aby čo najviac uľahčili zrakovo hendikepovaným občanom ich rozpoznávanie a používanie. Nové bankovky 100 € a 200 € nie sú výnimkou a obsahujú viacero znakov na ich ľahkú identifikáciu, napríklad hmatové značky pri okrajoch bankoviek, vystupujúcu tlač v reliéfe bankovky, výrazné čísla nominálnych hodnôt vytlačené veľkými číslicami, kontrastné farebné odlišenie od ostatných nominálov a tiež rozdiely vo veľkostiach bankoviek (čím vyššia je hodnota bankovky, tým je bankovka väčšia).

Bankovky prvej série budú naďalej obiehať spolu s novými bankovkami 100 € a 200 €. Postupne sa však budú sťahovať z obehu – prirodzeným spôsobom v bankách pri spracovaní peňazí. Dátum ukončenia platnosti bankoviek prvej série bude oznámený v dostatočnom predstihu. Aj po tomto dátume si však tieto bankovky zachovajú svoju hodnotu a budú sa dať vymeniť v Národnej banke Slovenska a prípadne aj v ostatných národných centrálnych bankách krajín eurozóny, a to bez časového obmedzenia.

Porovnanie lícných strán bankoviek 100 € a 200 € prvej série a série Európa